

Behovsanalys för verksamhetsområde Vatten och avlopp

Styrprocessen 2017

2016-03-15



tyresö kommun



Innehållsförteckning

1	Behovsanalys för verksamhetsområde VA	3
1.1	Slutsatser - Samlad bedömning av verksamhetsområdets kommande femårsbehov.....	3
2	Beskrivning av verksamhetsområdet	3
3	Omvärldsanalys	3
3.1	Sammanfattning.....	3
3.2	Konsekvensanalys	4
4	Omvärldsförändring.....	5
5	Befolkningsutveckling och prognoser	6
6	Behov inom respektive verksamhet inom verksamhetsområdet	6
7	Förändringsbehov.....	6
8	Bilagor	7
8.1	Bilaga 1. Investeringsäskanden med kalkyler	7
8.2	Bilaga 2. Beslut om taxor och avgifter	7

1 Behovsanalys för verksamhetsområde Vatten och Avlopp (VA)

1.1 Slutsatser - Samlad bedömning av verksamhetsområdets kommande femårsbehov

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning behöver förstärkas som följd av ett växande VA-nät och ökat antal anläggningar
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.
- ökad teknisk utveckling för att effektivisera och generera mer automatiserad drift och övervakning av VA-anläggningar medför vissa ökade investeringsbehov för programvaror och tillkommande teknisk utrustning.

2 Beskrivning av verksamhetsområdet

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten, ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt avleda dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

3 Omvärldsanalys

3.1 Sammanfattning

Teknikutvecklingen har lett till enorma förändringar de senaste årtiondena; datorer, internet, mobiltelefoner, industrirobotar och mycket mer.

Datorkapaciteten ökar nu i en sådan takt att datorer och robotar i framtiden kommer att utföra allt mer komplexa uppgifter i ett samhälle som kommer att vara ständigt uppkopplat. Teknikutveckling är ett område som bedöms som ett viktigt område för kommunen att följa och skapa beredskap inför.

De förändringar som kommer till följd av teknikutvecklingen ställer stora krav på ett förändringsarbete inom alla kommunens verksamheter de kommande tio åren. År 2025 ser vi framförallt framför oss att:

- de flesta av informationstjänster, ansökningar och beslut kan utföras när som helst på dygnet och via automatiserade funktioner.
- nästan alla insatser och tjänster kommer att kunna utföras på distans
- i stort sett all elektronisk teknik kommer att vara trådlös, inbyggd eller bärbar och röststyrd
- virtual reality och augmented reality kommer att användas som verktyg inom alla verksamheter
- big data hjälper till att fatta beslut
- allting kommer att vara uppkopplat och automatiseringen kommer att ta över en stor del av det arbete som idag utförs av personal.
- våra medborgare kommer att möta en förändrad arbetsmarknad och som arbetsgivare kommer vi att efterfråga en annan kompetens.

3.2 Konsekvensanalys

De senare årens farhågor och fakta om klimatförändringar bl.a. med oftare återkommande kraftiga nederbördstillfällen innebär även att befintliga och nya dagvattenlösningar liksom ny teknik och utföranden måste tillämpas och anpassas till ökande vattenflöden för att förebygga och minska riskerna för översvämningar och skador på infrastrukturer och fastegendom. Nya tillämpningar av teknik och utföranden krävs därför inom VA-systemet för att klara sådana ökade flöden och klimatbelastningar.

Den förväntade, ökade belastningen på kommunens dagvattensystem kommer att kräva kostsamma åtgärder i form av nyanläggning av nya dagvattendammar och motsvarande lösningar för att omhänderta tillkommande nederbördsmängder. Detta medför samtidigt att kostnaderna för drift, underhåll och reinvesteringar i dagvattenanläggningar måste ses över och omfördelas på rättvis grund för alla belastande fastigheter, områden och anläggningar.

En rad nya miljökrav ställer även högre krav på vattentjänstorganisationernas verksamhet. Genomförandet av EU:s ramdirektiv för vatten (Vattenförvaltningen) innebär bland annat krav på skydd av vattentäkter, strängare utsläppsvillkor för avloppsvatten och utökade verksamhetsområden för kommunalt VA. Därtill kommer ökade krav på avloppsrening av kemiska substanser som läkemedel och andra farliga ämnen samt krav på hygienisering av slam. Indirekt medför dessa ökade krav och förändringar bland annat i behandlingstekniken hos kommunens mottagare av spillvatten, Stockholm Vatten AB, att kostnaderna för utbyggd reningsteknik även belastar Tyresös VA-kollektiv med ökade behandlingsavgifter från år 2020-2021 .

Vidare behöver takten ökas för reinvesteringar, främst förnyelse av gamla ledningsnät och anläggningar, inte bara på grund av nya miljökrav och klimatförändringens utmaningar, utan även för att klara att upprätthålla VA-anläggningarnas funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög leveranssäkerhet. Samtidigt behöver VA-verksamheten löpande vara delaktig och anpassningsbar med VA-försörjning till kommunens pågående höga tillväxttakt för ny bebyggelse.

Nuvarande verksamhet kan med ökad teknisk utveckling generera mer automatiserad drift och övervakning inom delar av VA-området. Samtidigt krävs fortfarande en stor del personella resurser för löpande drift-, underhåll och övervakning av befintliga och utökade VA-anläggningar.

4 Omvärldsförändring

VA-verksamheten räknar med en rad förändringar under perioden. Främst gäller det ökade åtgärds- och investeringsbehov för bättre omhändertagande av dagvatten och minskning av utsläpp till recipienter (sjöar, vattendrag och havsmiljöer) i syfte att så långt möjligt uppfylla EU:s ramdirektiv för vatten.

Dessutom påverkas Tyresös VA-verksamhet indirekt och kostnadsmässigt av att anläggningar för behandling av vårt spillvatten i regionen under perioden 2018-2023 kommer att behöva expandera och samtidigt förbättra reningsteknikerna för att möta nya miljökrav och behov för en växande region.

Vidare så är fokusering på utbyggnad av och ökat nyttjande av ny teknik inom dagvattenområdet nödvändiga för att kunna möta eventuella klimatpåverkade förändringar. Samtidigt finns uppställda miljömål, direktiv och miljökvalitetsnormer att beakta och uppnå för en god status på ytvatten i sjöar och hav för vilka dagvattenåtgärder i befintliga och nya bebyggelseområden är viktiga att planera och utföra.

5 Befolkningsutveckling och prognoser

Kommunens befolknings- och bebyggelseutveckling innebär även att VA-anläggningarna och verksamheten expanderar vilket förutom större investeringsbehov och en ökad kostnadsmassa, även medför att resurserna för drift, underhåll och övervakning av anläggningarna också behöver förstärkas.

6 Behov inom respektive verksamhet inom verksamhetsområdet

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning av ett ökat antal VA-anläggningar behöver förstärkas
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.

Nyckeltal	2013	2014	2015
Försält vatten	2 350	2 550	2 650
Inköpt vatten	3 200	3 150	3 300
Avlett vatten	4 100	4 130	4 150

7 Förändringsbehov

Tillämpa nya och bygga ut befintliga datoriserade drift- och övervakningssystem samt att driftsätta kundanpassade delsystem och fjärravläsning av vattenförbrukning för att minska manuell ärende- och tjänsthantering.

8 Bilagor

8.1 Bilaga 1. Investeringsäskanden med kalkyler

Utförlig analys och redovisning avseende behov av re- och nyinvesteringar redovisas och behandlas i kommunledningsutskottet 28 april 2016.

8.2 Bilaga 2. Beslut om taxor och avgifter

Gällande VA-taxa är inte reviderad sedan beslut om kommunplan 16 juni 2015.